

***Шкільне
етнографічне
музейництво у
цифрах
та біографіях***

***Лариса Гайда
Педагогічний музей України***

Динаміка кількості зареєстрованих музеїв 2004-2022рр.

- 2004 рік   3489
- 2007 рік: 3887
- 2010 рік   4432
- 2015 рік   4200 + 453 музеї = 4653 (Не включені до статистичних даних 453 музеї: 182 - АРК+26 - Севастополя+245 - на окупованих територіях Донецької і Луганської областей)
- 2022 рік   3243

Лжепела

Прочеть вслух

1

из 10

Директорат дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти

пр. Перемоги, 10 м. Київ, 01135, тел.(044)481-32-39, e-mail: inclusion@mon.gov.ua

---

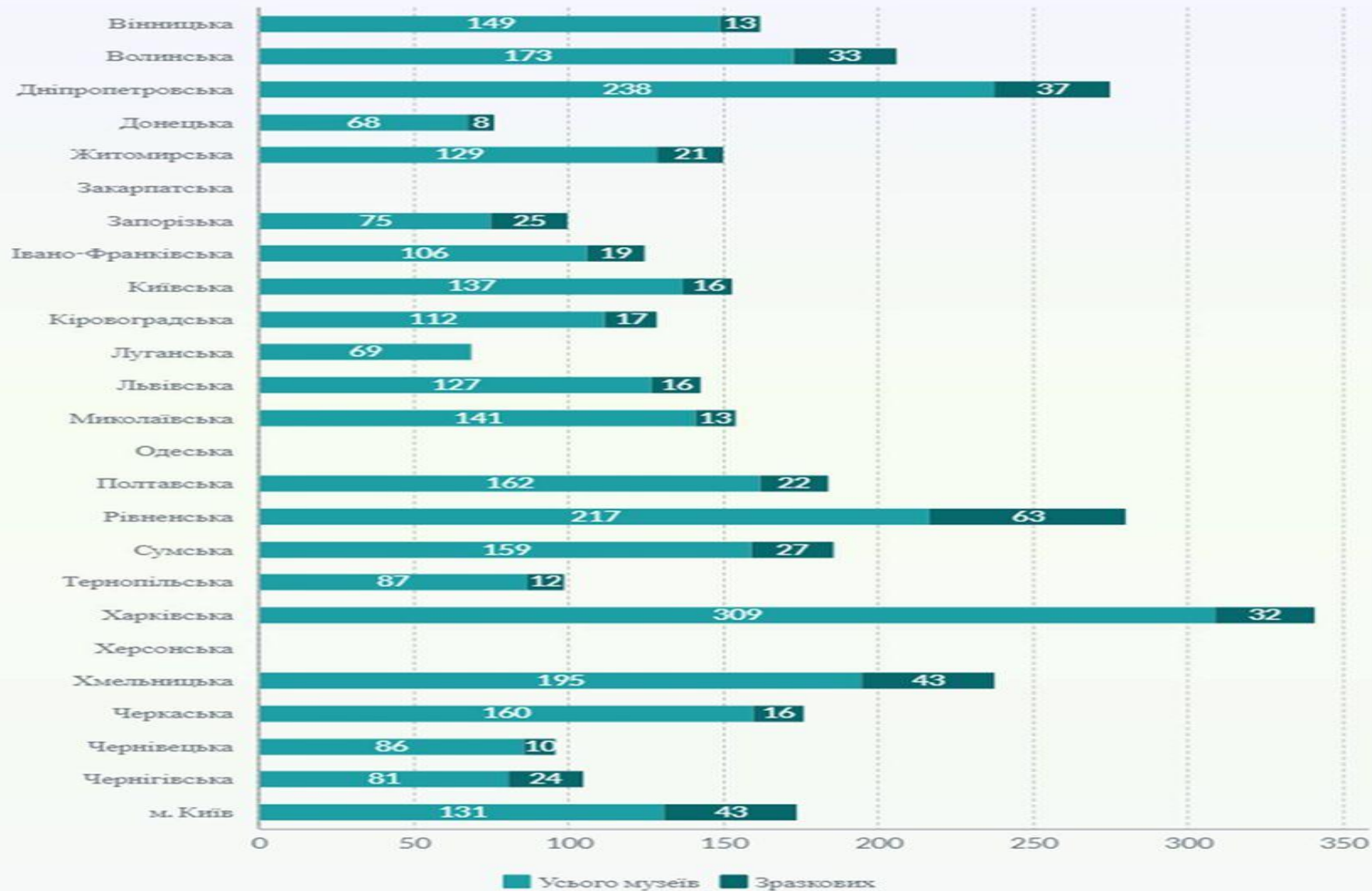
Департаменти (управління) освіти і
науки обласних, Київської міської
військових адміністрацій

**Про підсумки огляду музеїв при
закладах дошкільної, загальної
середньої, позашкільної та
професійної (професійно-технічної)
освіти**

Директорат дошкільної, шкільної, позашкільної та інклюзивної освіти направляє для використання в роботі узагальнену інформацію про підсумки огляду музеїв при закладах дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійної (професійно-технічної) освіти, які перебувають у сфері управління Міністерства освіти і науки України, підготовлену Українським державним центром національно-патріотичного виховання, краєзнавства і туризму учнівської молоді за період з 01.10.2021 року по 01.10.2022 року.

Додаток: на 10 арк.

Кількість музеїв при закладах загальної середньої, позашкільної, професійної освіти

управління освіти в областях та м. Києві, станом на 01 жовтня 2022 року складає 3 243 одиниці, які розподілені таким чином:

За типами закладів освіти:

Заклади	Кількість музеїв
Загальної середньої освітні	2964
Професійної (професійно-технічної) освіти	126
Дошкільної освіти	38
Позашкільної освіти	115

За профілями:

Профілі музеїв	Кількість музеїв
Історичні:	2 217
- загальноісторичні	719
- військово-історичні	516
- історії освіти та/або закладу освіти	363
- археологічні	1
- етнографічні	618

- Історичні
- Археологічні
- Краєзнавчі
- Природничі
- Літературні
- Мистецькі
- Етнографічні
- Технічні
- Галузеві
- Інші

- Історичні
- Археологічні
- Краєзнавчі
- Природничі
- Літературні
- Мистецькі
- Етнографічні
- Технічні
- Галузеві
- Інші

За профілями:

Профілі музеїв	Кількість музеїв
Історичні:	2 217
- загальноісторичні	719
- військово-історичні	516
- історії освіти та/або закладу освіти	363
- археологічні	1
- етнографічні	618
-	
Літературні:	158
Комплексні: краєзнавчі	704
Мистецькі:	68
Природничі:	33
Науково-технічні:	10
Галузеві:	53

*Шкільне етнографічне
музейництво у цифрах
та біографіях*

*Лариса Гайда
Педагогічний музей України*

ВСЕУКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОЄКТ

«ШКІЛЬНЕ МУЗЕЙНИЦТВО У БІОГРАФІЯХ І ФАКТАХ»

Визначення МЕТИ :

дослідження та узагальнення відомостей про український освітній музейний рух в особах

та ЗАВДАНЬ:

- створення антології біографій-життєписів педагогів, засновників та керівників музеїв закладів освіти України;
- популяризація культури добрих прикладів, на їхній основі формування ціннісних орієнтирів і почуття патріотизму у дітей та молоді;
- пошук шляхів та засобів творення позитивного іміджу закладів освіти, сприяння у розвитку культурного середовища місцевих громад;
- ушанування внеску педагогів в українське музейництво та краєзнавство.

Підсумком роботи організаторів і авторів статей стало перше в Україні видання «Шкільне музейництво у біографіях і фактах»

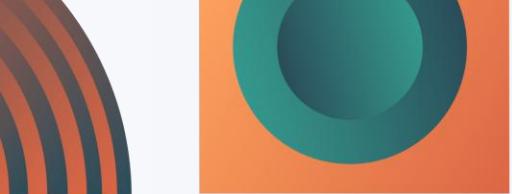

За підсумками проєкту досліджено 72 біографії педагогів-засновників музеїв із 22 областей України та Києва

(з них: 32 – чоловіки та 40 – жінки).

На жаль, через російсько-українську війну не змогли представити відомості про педагогів-музейників Донецька, Луганська, та Херсонська області.

Цікавим виявився калейдоскоп змісту діяльності педагогів, який презентує роботу як найбільш популярних, так і доволі рідкісних за тематикою музеїв.

Отже, за профілями представлені:

етнографічні – **12**; музеї історії школи – **10**; історичні, військово-історичні, історико-краєзнавчі, краєзнавчі, меморіальні, музей історії села – **по 5**; історії рідного краю, музеї Природи, літературні, музеї історії освіти – **по 3**; далі у меншій кількості – художній, меморіально-мінералогічний, історії дитячого туризму, історії Палацу дітей та юнацтва, історії школи-інтернату для сліпих дітей, музей-комплекс та Музей Новітніх Героїв.

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Свереда Богдан

*Етнографічний музей «Світлиця»
Луцького ліцею № 14
імені Василя Сухомлинського
Волинської області*

Свереда Богдан Антонович (24 квітня 1943, с. Коршів Луцького району Волинської області) — український педагог, ініціатор створення, засновник і завідувач зразкового народного етнографічного музею «Світлиця» Луцького ліцею № 14 імені Василя Сухомлинського.

Освіта. Закінчив Коршівську середню школу Луцького ра-

Івано-франківська область

Приймак Ярослава

*Музей «Бойківського побуту
та вишивки» Вигодської загально-
освітньої школи
Калуського району
Івано-Франківської області*

Приймак Ярослава Олексіївна, керівник гуртків «Етнографічне краєзнавство» Долинської філії Івано-Франківського ОЛІТКУМ, керівник музею «Бойківського побуту та вишивки».

Вінницька область

Зозуля Юрій

*Етнографічний музей загальноосвітньої школи I–III ст. с. Довжок
Могилів-Подільського району
Вінницької області*

Юрій Петрович Зозуля народився 1 січня 1960 року в с. Довжок Ямпільського району Вінницької області. Помер 26 січня 2017

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Головко Лариса

*Музей «Українська світлиця»
Любарського ліцею № 1
Любарського району
Житомирської області*

Життя прокладає стрімку дорогу вперед, якщо базується

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Мороз Василь

*Музей етнографії і побуту с. Саджави
Богородчанського району
Івано-Франківської області*

Мороз Василь Іванович (09.08. 1949–15.07. 2016) — видатний педагог, краєзнавець, «Відмінник освіти України», делегат

Запорізька область

Гришечкіна Олена

*Етнографічний музей «Гладос»
комунального закладу
«Малобілозерська спеціалізована
естетична школа-інтернат
II–III ступенів «Дивосвіт»
Запорізької обласної ради*

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Коваль Володимир

*Музей народознавства
Бишівської ЗОШ І–ІІІ ст.
Червоноградського району
Львівської області*

Коваль Володимир Степанович — засновник музею наро-

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Масло Олена

*Музей «Українська світлиця»
середньої загальноосвітньої
школи I–III ступенів № 126
Дніпровського району м. Києва*

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Сова Надія

*Музей народознавства та етнографії та кімната-музей Д. О. Луценка
Березоворудської загальноосвітньої
школи I–III ступенів
Пирятинської міської ради
Полтавської області*

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Тумаш Валентина

*Музей вишивки і ткацтва
Мутвицького ліцею
Зарічненського району
Рівненської області*

Народилася 10 травня 1957 року в селі Новосілля Зарічненського району Рівненської області. У 1976 році закінчила педагог

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Дідук Людмила

*Музей культури та побуту села Мокра
Калигірка Звенигородського району
Черкаської області*

Дідук Людмила Тимофіївна — вчитель початкових класів,
вчитель-методист, старший вчитель вищої кваліфікаційної кате-

Шкільне музейництво у біографіях і фактах

Ковальчук Надія

*Етнографічний музей НВК «Лідер»
м. Чернівці*

Скільки років пройшло, які грози
прошуміли, а вона, Ковальчук Надія
Василівна, залишається в серці з рідною школою, Україною, на-

Висновки

- Музеї етнографічного профілю стабільно розвиваються у закладах освіти України, незважаючи на втрати і суспільні потрясіння.
- Частина комплексних історичних музеїв мають у своїх зібраннях та експозиціях етнографічні розділи.
- Відіграють значну роль у формуванні власної локальної культурної ідентичності та сприяють відповідальності громад за збереження матеріальної та духовної спадщини.
- Вони є суттєвою складовою музейного середовища України.
- Вказані музеї активну шукають варіанти й форми комунікації з цільовими категоріями: діти, школярі, студенти, учасники бойових дій, педагоги, батьки, мешканці громади та гості.
- На сьогодні освітянські етнографічні музеї потребують організаційної, науково-методичної, комунікаційної підтримки на різних рівнях, зокрема, й професійно-фахової.